

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1983-1984

7 JUIN 1984

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 115 de la Constitution
(Déclaration du pouvoir législatif,
voir « Moniteur belge » n° 191
du 6 octobre 1981)

TEXTE PROPOSE
PAR M. BASCOUR ET CONSORTS

DEVELOPPEMENTS

L'homme est à la fois individu et membre de la collectivité.

En tant qu'individu, il a des droits inaliénables : la liberté de pensée et d'opinion en est sans aucun doute le plus caractéristique. Il possède aussi le droit de poser tout acte qui ne porte préjudice ni à autrui ni à la société.

En tant que membre de la collectivité, il a le droit de n'être ni opprimé ni défavorisé par celle-ci.

En tant que membre de la collectivité, il a évidemment le devoir de ne pas opprimer ni défavoriser autrui. Comme il a le droit, en tant que citoyen, de voter et d'être élu, il a également le devoir de veiller, avec les autres citoyens, à ce que personne ne soit opprimé ni défavorisé.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1983-1984

7 JUNI 1984

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 115 van de Grondwet
(Verklaring van de wetgevende macht,
zie « Belgisch Staatsblad » nr. 191
van 6 oktober 1981)

TEKST VOORGESTELD
DOOR DE HEER BASCOUR c.s.

TOELICHTING

De mens is tegelijkertijd een enkeling en een lid van de gemeenschap.

Als enkeling heeft hij onvervreembare rechten : de vrijheid van denken en meningsuiting is ongetwijfeld de meest kenmerkende. Hij bezit dan ook het recht om alle daden te stellen die niet schadelijk zijn voor de andere mensen, noch voor de maatschappij.

Als lid van de gemeenschap heeft hij het recht door die gemeenschap niet verdrukt noch achtergesteld te worden.

Als lid van de gemeenschap heeft hij uiteraard de plicht de andere leden van die gemeenschap niet te verdrukken of achter te stellen. Aangezien hij als burger het recht heeft te kiezen en gekozen te worden, heeft hij ook als plicht samen met de andere burgers ervoor te zorgen dat niemand wordt verdrukt noch achtergesteld.

L'obligation qu'il a de verser l'impôt est donc liée à sa qualité de membre de la collectivité.

Par suite de l'évolution socio-économique contemporaine, l'intervention des pouvoirs publics s'est accrue. Ce processus s'est accompagné d'un net accroissement de la pression fiscale.

Or, si les impôts absorbent une trop grande partie des revenus, la liberté d'action risque de devenir lettre morte, puisque c'est grâce à ses revenus que l'individu peut faire usage de sa liberté.

C'est pourquoi il est hautement souhaitable que la Constitution prévoie explicitement que la somme des sacrifices financiers consentis par n'importe quel citoyen à la collectivité ne peut pas dépasser la moitié de ses revenus.

La nouvelle disposition constitutionnelle que nous proposons trouve sa place au Titre IX « Des finances ».

L'article 115 de ce titre ayant été déclaré soumis à révision, cette disposition peut y être inscrite.

PROPOSITION

ARTICLE UNIQUE

L'article 115 de la Constitution est complété par le texte suivant :

« Le montant total des impôts directs perçus par l'Etat, la communauté, la région, la province, l'agglomération et la commune ne peut excéder la moitié du revenu imposable. »

De belastingplicht vloeit dus voort uit zijn lidmaatschap van de gemeenschap.

Tengevolge van de sociaal-economische ontwikkelingen in de moderne samenleving is het overheidsingrijpen gegroeid. Dit is gepaard gegaan met een sterke stijging van de belastingdruk.

Indien de belastingen een te groot aandeel van het inkomen opslorpen, bestaat het gevaar dat de vrijheid van handelen dode letter wordt, aangezien het geldinkomen de enkeling in staat stelt gebruik te maken van zijn vrijheid.

Daarom is het hoogst wenselijk dat de Grondwet uitdrukkelijk stelt dat de gezamenlijke geldelijke offers die elke burger aan de gemeenschap doet, ten hoogste de helft van zijn inkomen mogen belopen.

De nieuwe door ons voorgestelde grondwetsbepaling hoort thuis onder Titel IV « De financiën ».

Daar artikel 115 van deze titel voor herziening vatbaar werd verklaard, kan deze bepaling in dit artikel worden opgenomen.

J. BASCOUR.

VOORSTEL

ENIG ARTIKEL

Artikel 115 van de Grondwet wordt aangevuld als volgt :

« Het totaal bedrag van de directe belastingen geheven door de Staat, de gemeenschap, het gewest, de provincie, de agglomeratie, de gemeente, mogen ten hoogste de helft van het belastbaar inkomen bereiken. »

J. BASCOUR.

M. VAN DAELE.

J. VANDERMARLIERE.

P. VANDERMEULEN.

E. VANDERSMISSEN.

R. NOERENS.